

Iz govora predsednika republike tovariša TITA pred 250 000 Beograičani

Očuvati hočemo našo enotnost in zgraditi boljše življenje

Uvodoma je tov. Tito poudaril velikanski politični pomen predvolilne kampanje ter dejal, da še nikoli prej v nobenih pripravah na volitve ni bilo toliko zanimanja in ni sodelovalo toliko ljudi na predvolilnih zborovanjih kot sedaj. Še nikoli v zgodovini naših narodov ni vladala takšna enodušnost, kot vlada danes širom po naši državi na predvolilnih zborovanjih.

Predsednik Tito je poudaril, da je na teh zborih bilo govora o številnih problemih našega notranjega dogajanja, da pa je to pot le prevladovalo vprašanje naše zunanje politike, naših interesov v pogledu Trsta.

Nato je tovariš Tito govoril o pomenu nove skupščine. Dejal je, da našo novo skupščino, ki je po obliki in vsebini popolnoma drugačna, kakor je bila prejšnja, ki je še bolj dobila socialistični značaj, ki v določenem smislu opušta parlamentarne oblike zahodnih skupščin in parlamentov ter čedalje bolj dobiva obliko socialistične skupščine ali parlamenta, čakajo velikanske naloge. Tu pride do izraza tisto, kar je najbolj bistveno v našem življenju: neposredno sodelovanje ljudstva v oblasti in približevanje vrhovne ljudske oblasti ljudstvu prek raznih oblik, zlasti tako, da bodo morali poslanci nove skupščine, Zveznega sveta in sveta proizvajalcev stalno biti med svojimi volivci, med ljudstvom. To bo povzročilo in omogočilo, da bodo sklepi te skupščine sad globljega obravnavanja, da bodo ljudski poslanci temeljiteje spoznali pozitivne in negativne probleme v našem družbenem življenju, povsod in v vseh naših krajih.

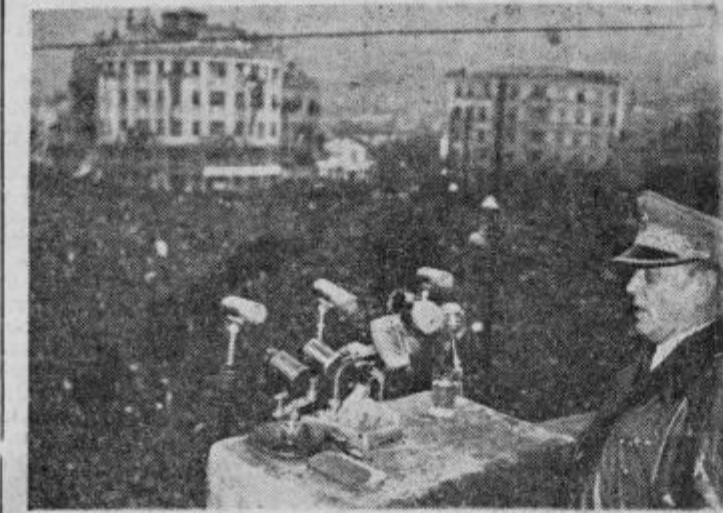
To je torej tisto novo prj nas. Novo je zlasti to, da je tokrat prišel do izraza nov socialistični element ogromne važnosti, zbor proizvajalcev, zbor delovnih ljudi, zbor tistih, ki ustvarjajo dobrine, da bi skupnost čim boljše živela, zbor tistih, od katerih je odvisen nadaljnji nagli in uspešni razvoj ter srečnejše in bogatejše življenje naše skupnosti.

Tovariši in tovarišice, tu se ne bi hotel spuščati v podrobnosti, kakšne naloge ima zbor proizvajalcev, čeprav menim, da smo o tem doslej zelo malo pisali in govorili. Prepričan sem, da bo delo te skupščine, ko bo izvoljena in ko se bo sestala, po delovanju samih poslancev v razpravah ter po obravnavanju raznih vprašanj zelo plodno in bogato in da bo omogočilo, da bomo vse zadeve dobro prediskutirali in sprejeli nadaljnje plodne sklepe za srečo naših narodov.

Ena izmed bistvenih in zelo važnih novosti v tej skupščini je, da prevzame večino najvažnejših stvari naše, pod svojo neposredno kontrolo, njeni poslanci pa so odgovorni pred volivci za tisto, kar so storili v dobro tega ali onega okraja, odgovorili so za to, kakšni bodo bodoči zakoni in nove uredbe, ali bo ta ali ona naša uredba ali zakon doživela čedalje resničnejši socialistični demokratični značaj itd.

Razume se, da bo važno tudi to, da bodo v ljudski skupščini, kjer se sestajajo predstavniki okrajev iz vseh naših republik in vseh naših narodnosti, skrbeli za to, da bo narodni dohodek kar najbolj enakomerno in pravilno razdeljen, da bomo čim bolj pazili, da ne bo nobene gmotne diskriminacije tako nasproti celim kolektivom ali krajem kakor tudi nasproti celim enotam. Zlasti bo treba paziti in misliti, da je to zdaj ena naših prvih skrbi, da bomo vprašanje enakomernega razvoja pravilno rešili, da bomo skrbeli za pasivne okraje, ki ne

V nedeljo je Beograd doživel svoje največje zborovanje. Na Trgu republike in v bližnjih ulicah se je zbralo 250.000 Beograičanov, ki so z ogromnim navdušenjem pozdravili svojega poslanskega kandidata za Zvezni zbor tovariša Tita. Predsednik republike je govoril o nekaterih vprašanjih našega socialističnega razvoja ter znova poudaril našo odločnost, da branimo pravice Jugoslavije v coni »A« STO.

morejo razviti svoje industrije, ki nimajo ne komunikacij, ne tistega osnovnega, kar je potrebno za izboljšanje življenjskega standarda njihovega prebivalstva, da bomo skrbeli za to ljudstvo, za to, kaj bomo tam delali. Kaj in od kod bomo dali tem ljudem, da bodo tudi oni čutili blaginjo našega socialističnega novega družbenega reda. V socialistični družbi namreč ne more biti privilegiranih in zapostavljenih krajev ali ljudi. Najti moramo najboljši način, da bomo nacionalne dobrine in narodni dohodek enako razdelili.

Naša doba zahteva ne formalno, temveč stvarno demokracijo

Vem, da bodo tudi tokrat, kakor zmeraj doslej zunanji rekli: »In vendar je to enostrankarski sistem.« Ta enostrankarski sistem jim nikakor ne gre iz glave. To kar naprej poudarjajo in kdorkoli pride v Jugoslavijo, nam to očita. Za stokrat in tisočkrat smo jim pojasnjevali, zakaj to ni enostrankarski sistem in zakaj pri nas ne more biti tistega, kar je pri njih. Po mojem mnenju bi bilo to v naši etapi razvoja ter v zvezi z našo politjo in načinom graditve socializma isto, kakor če bi kdo izdelal nov avtomobil in vpregel vanj konja, da bi se z njim vozil. Njihova demokracija nam ne ustreza: to je stara demokracija, ki je bila sicer po fevdalnem redu dobra, ki pa se je preživela. Ta demokracija je formalna. V sedanji etapi družbenega razvoja, v dvajsetem stoletju, pa hočejo ljudje malo naprej, zahtevajo, da demokracija ne sme biti formalna, marveč stvarna, da naj ima gmotno podlago, da naj ne pomeni samo, da ima človek pravico zabavljati, marveč da mu je tudi omogočeno jesti, kupovati, dobiti zaposlitev, se kulturno razvijati, biti enak z anakimi itd.

Mi ljudem na Zahodu pojasnjujemo mnoge zadeve našega notranjega značaja, naših specifičnih pogojev. Pojasnjujemo jim, da je takšna naša pot pogojno vezana na specifičnost naše dežele in stopnje zavesti naših ljudi. Pojasnjujemo jim, da smo bili stoletja in stoletja razcepjeni. Da smo živeli v večnih vojnah, da smo se nenehoma vojskovali in branili, da razni osvajalci ne bi prodrli proti Zahodu. Vtem ko je bilo njim omogočeno, da so se razvijali, smo mi držali puško in sabljo v roki, in smo ostali nekoliko bolj bojevitito razpoloženo ljudstvo. Skrat-

ka nismo mogli upostaviti povsem enotne države, iz teh raznih narodnosti, čeprav so si naši narodi popolnoma sorodni. Pojasnjujemo jim, da je v zavesti naših ljudi še mnogo ostankov starega, raznih negativnih pojavov, ki jih v sodobni kulturni družbi na Zahodu ni več. In da smo morali mi uporabiti nekatere prisilne ukrepe, da bi usmerili razvoj v demokratičnem smislu.

Neki tujec mi je oni dan rekel, da zahodne napredne sile, zlasti delavski razred, z velikim upanjem gledajo na Jugoslavijo, ker so se razočarali nad SZ, ki nenehoma favorizira in krepi diktaturo manjšine, prav tako pa

Naše stališče: vse tisto, kar je čisto slovensko v coni A, mora biti pripisano naši državi

Predsednik Tito se je nato zadržal na tržaškem vprašanju ter poudaril, da govorec o Trstu čisto izgubljam izpred oči cono A STO, ki obsega razen Trsta veliko področje našega ozemlja, ki je jugoslovansko v etničnem in gospodarskem, v gmotnem in vsakem drugem pogledu. Trst v coni A je treba ločiti od ostalega ozemlja te cone, je poudaril tov. Tito. Treba je namreč govoriti o vsakem delu posebej. Nato je dejal, da mi smatramo, da je Trst sestavni del našega ozemlja v zemljepisnem smislu in da italijanski nikoli ni bil, da so ga zgradili ljudje, ki so bili pod avstro-ogrsko monarhijo, to se pravi narodni Hrvaške, Slovenije, Madžarske, Avstrije itd., da je bil zgrajen ne z italijanskim znojem, marveč z znojem narodov bivše Avstro-Ogrske in da so bili tu, v takšnem Trstu, zaradi politike, ki jo je nekoč uveljavljala avstro-ogrška monarhija nasproti Slovanom, Italijani favorizirani, da so uživali razne privilegije, več kakor naši narodi, ker smo bili mi v njenem državnem naročju mnogo nevarnejši od tistih, ki so prihajali od zunaj. S pomočjo teh Italijanov so hoteli upostaviti protutež večini slovenske, tam živeče slovenske rase, in to so tudi storili.

Potem ko je poudaril, da so Slovenci in Hrvati tudi pod Avstrijo imeli v Trstu nekaj pravic, je tov. Tito govoril o dolgotrajnem italijanskem raznarodovanju našega slovenskega življa v teh krajih in kronološko naštel vrsto dejstev, ki neizpodbitno dokazujejo, kako je Italija narčno uničevala gospodarstvo tržaških Slovencev, uničila njihove kulturne ustanove ter hotela izbrisati njihov jezik ter navade.

To raznarodovanje se nadaljuje že desetletja in je danes pod

tudi nad zahodnim kapitalističnim svetom, ker kapitalistični svet delavskemu razredu ne omogoča sodelovati v proizvodnji, v razdeljevanju narodnega dohodka itd. Skratka kapitalistični sistem je za delavski razred težak, kakor bi bil tudi ta sistem, ki ga imajo zdaj na Vzhodu. Rekel mi je: »Samo vi ste tu in zdaj gledamo v vas.« Jaz pa sem mu odgovoril: Vidite, če nam socialistični voditelji (a to so bili socialisti), če nam socialistični voditelji in posamezniki očitajo enostrankarski sistem in pravijo, da jim to ni po volji, tedaj bi jim zastavil vprašanje: Dobro, zakaj ste v tej demokraciji, ki jo obožujete, v buržoazni demokraciji, že nešteto krat zleteli iz vlade, v kateri ste bili na krmilu? Vi ste bili na krmilu, pa pravzaprav niste niti začeli dati delavskemu razredu tistega, kar mu gre, marveč ste izgubili oblast. Zakaj? Zato, ker ste oboževali to demokracijo, ki v resnici pomeni diktaturo lastnikov podjetij, velekapitalistov, ne pa demokracije. Tam je demokracija v tem, da se lahko lačen izprehaja po mestu, da nihče zate ne skrbi, ali boš imel kruha ali ne, skratka, da si oropan vsega, tudi tistega, kar ti je potrebno za življenje. Takšna demokracija nam ni potrebna. Na to mislite, potem pa nas kritizirate in obsojate, za ta tako imenovani enostrankarski sistem, ki ni noben enostrankarski sistem, marveč zveza delovnih ljudi naše dežele, zveza na mnogo višji stopnji, kakor je bilo to kdajkoli v kaki deželi, zveza ljudi, ki imajo enotno mnenje o potrebi graditve socializma, enotnost misli in dejanj. To je tisti »enostrankarski sistem«, v katerem je vse ljudstvo. Manjšina — neznamna manjšina, nekaj odstotkov — pa ne more biti pristojna, da bi zahtevala, da bi mi zdaj zaradi nje upostavljali nekakšne stranke.

Ne more biti sporazuma, če Slovenci v Italiji ne dobijo svojih pravic

Tov. Tito je zatem poudaril, da moramo vztrajno braniti tisto — naše ozemlje in ljudi, — do česar imamo po vseh dokazih tudi moralno pravico.

»Zaradi tega sem rekel, da ločimo Trst od cone A. Čeprav je mesto Trst sestavni del kompaktno celote v zemljepisnem smislu, čeprav je bilo tam prej mnogo več Slovencev kakor zdaj (zdaj so res v manjšini), se zaradi Trsta ne bomo vojskovali. Mi ne vztrajamo na tem, da bi Trst vzeli, ker ga nasilno nočemo vzeti. Ne bomo vztrajali, da bi ga dobili, ker ga nočemo dobiti z dobro voljo kogarkoli, vztrajno pa stojimo na stališču, da mora biti cona A, vse tisto, kar je čisto slovensko, kar je kompaktno, imetje in ljudje, pripisano naši deželi, če že niso sprejeli naših predlogov o kondominiju ali internacionalizaciji.

Danes ne dajem nobenih konkretnih predlogov, je nadaljeval tov. Tito. »Hotel sem samo pojasniti stanje, kakršno je, hotel sem samo pokazati, s čim lahko gredo naši ljudje na konferenco, ki bo sklicana in v katero so zavezniški privolili, seveda brez tistih italijanskih pogojev, da bi najprej izpolnili sklep z 8. oktobra, potem pa sklicali konferenco. V tem primeru mi na konferenci nimamo kaj delati! Nato je dejal, da so naše zahteve še zelo raznovrstne. »Jugoslavija ne more

Tov. dr. Jože Potrč na zborovanju v Halozah

Leskovec, 15. nov. (BV). Današnje predvolilno zborovanje v tukajšnji šoli, ki se ga je udeležilo nad 250 ljudi, spada v vrsto dobro obiskanih predvolilnih zborovanj v okraju, ki se jih je udeležil kandidat za poslanca v zvezni skupščino tov. dr. Jože Potrč. Tudi to njegovo zborovanje je bilo tako zanimivo, da na

državi vse ustvarjanje res njim v korist. Naša borba je pravična, zato jo podpira večina delovnega ljudstva, ko gre za izvajanje socialnih zakonov, ko gre za volitev demokratičnih organov oblasti in ko gre za protest proti krivicam, ki nam jih vsiljuje velike države. To je uspeh naše enotnosti in bratstva jugoslo-

njem ni bil nikdo nestrpen, temveč obratno, pustili bi mu govoriti tudi tri ure brez bojazni, da jim bo zmanjkalo časa za diskusijo. Vse kar so slišali o socialistični demokraciji, ljudski oblasti, gospodarstvu, kulturi in pravnosti ter o socialističnem patriotizmu, so bile globoke misli ljudstvu naše domovine vedno predanega sina iz Slovenskih goric, ki bo kot ljudski poslanec v Zvezni skupščini predstavljal za ptujski okraj njegove načrte, potrebe in predloge v sestavi velikih načrtov vse naše domovine. Tov. dr. Jože Potrč je govoril po domače in razumljivo, da je v njegovih mislih vsakdo našel svoje misli, želje in predloge. Vsakomur je jasno, v čem je velikanska razlika med našo socialistično demokracijo in demokracijo Zapada ali birokracijo Vzhoda, med našo ljudsko oblastjo ter oblastjo imperialistov in birokratov, med našim socialističnim gospodarstvom in gospodarstvom drugih držav, med našim in drugim kulturnoprosvetnim napredkom ter med našim in drugim patriotizmom. Za to je nešteto dokazov naše poti v socializem, ki zgovorno potrjujejo, na napredujemo in da nam svet ta napredek tudi priznava.

Se vedno eksplozije bomb v Trstu

Trst, 16. nov. (Tanjug) — Minulo noč je v via Cavana v enem izmed zloglasnih delov Trsta, iz katerega je prišel dobršen del udeležencev nedavnih fašističnih neredov, prišlo do eksplozije dveh ročnih bomb, ki pa nista povzročili žrtev, niti večje škode.

Ta dogodek pa vsekakor nedvomno kaže da imajo prav nekateri prebivalci te četrti bombe, najbrž pa tudi drugo orožje, kar vsekakor potrjuje trditve tržaškega demokratičnega tiska, da je v Trstu dosti skritega orožja.

pozabiti svojih rojakov v Italiji. Ne more biti nobenega sporazuma, če slovenska manjšina tam ne dobi svojih pravic, ki jih imajo Italijani pri nas, v naši socialistični skupnosti. Mi smo pripravljeno dati vsako poročilno za spoštovanje pravic italijanske manjšine pri nas, zahtevamo pa od njih, da dajo takšne garancije Slovincem.

Predsednik Tito je zatem poudaril, da je sedaj edina rešitev tržaškega vprašanja v pravilni razdelitvi cone A med Italijo in Jugoslavijo. O plebiscitu pa je dejal, da o njem ne more biti govora. Izročiti cono A v upravo

vanskih narodov, to je uspeh naše vztrajnosti na poti za dosego socializma.

To so v kratkem podane dr. Potrčeve misli, o katerih se bo po tukajšnjih hišicah dolgo govorilo in delalo v njihovem duhu. Tovariš dr. Jože Potrč bo vedno dobrodošel v tem predeleju okraja kot poslanec, kot zdravnik in kot sin svojega ljudstva in vedno se bo okrog njega zbirala množica, ki rada posluša, v to zaupa in se tudi bori, da bi postal socializem čimprej v celoti uresničena stvarnost.

Se vedno eksplozije bomb v Trstu

Trst, 16. nov. (Tanjug) — Minulo noč je v via Cavana v enem izmed zloglasnih delov Trsta, iz katerega je prišel dobršen del udeležencev nedavnih fašističnih neredov, prišlo do eksplozije dveh ročnih bomb, ki pa nista povzročili žrtev, niti večje škode.

Ta dogodek pa vsekakor nedvomno kaže da imajo prav nekateri prebivalci te četrti bombe, najbrž pa tudi drugo orožje, kar vsekakor potrjuje trditve tržaškega demokratičnega tiska, da je v Trstu dosti skritega orožja.

Italiji pa bi pomenilo upostaviti ognjišče, kjer bi neogibno prišlo do spopada med nami in Italijo. »In jaz na to opozarjam zavezniške in ves svet: Nikar se ne igrate v nesveti, nikar ne počenajte takih stvari!«

Ob koncu je dejal, da ne verjame, da bi se italijanski narod hotel vojskovati z nami, mi pa, mu s tega mesta ponujamo roko. »Od naših zaveznikov pa zahtevamo: Vzemite te stvari resne v roke in nikar se ne opravičujte z raznimi diplomatskimi zvijačami. Lotimo se resno tega vprašanja. Čas je dozorel!«

Vsi na volitve v nedeljo, 22. novembra za srečo naših otrok, za našo neodvisnost, enotn st in social zem

V nedeljo, 22. novembra vsi na volišča!

Volimo poslance, ki bodo stalno med ljudstvom

Kandidat tov. Goršič Milko je obiskal volilce skoraj v vseh vaseh volilne enote

Kandidat tov. Milko Goršič je v zadnjih tednih pred volitvami obiskal volilce v skoraj vseh vaseh 95. volilne enote, ki obsega kraje na vzhodnem koncu ptujskega okraja od Cvetkove do Središča. Glede na to, da je tako prišel v stik z velikim številom volilcev, posebej pa še, ker je kandidat po rodu iz tega predela, in so mu torej mnoge stvari gospodarske kakor politične dobro znane, smo ga naprosili, da za Ptujski tednik pove nekaj o svojih vtisih iz predvolilne kampanje. Na prvo tožadveno vprašanje je dal kandidat tale odgovor:

»Opazil sem, da se volilci te enote zelo zanimajo za gospodarski napredek celotnega gospodarstva ter še posebej, kot je to glede na ta predel razumljivo, za kmetijstvo. Povsod kažejo velik interes za investicije, ki bodo prihodnje leto našemu kmetijstvu na razpolago, kar je nedvomno odraz težnje po napredku. To je pozitivna stvar. Kljub težavam, ki so jih iznašali, sem naletel povsod na razumevanje za potrebe celotnega gospodarstva ter večino na jasno spoznavanje, da je uspeh tudi v kmetijstvu v veliki meri odvisen od napredka celotnega gospodarstva. Mislim, da je to precejšen napredek v zavesti naših kmetov.»

Kandidat tov. Goršič je na nadaljnja naša vprašanja rekel še naslednje:

»Znano je da namerava nova skupščina zjeti delo zelo na široko in temeljito. V volilni enoti, v kateri kandidiram in ki je kmetijsko proizvodno aktiven predel, se pojavlja vsa pestra problematika našega kmetijstva in tovrstnih predelovalnih panog. Novi skupščini bo pripadla naloga da na tem polju izvede dalekosežno in pomembno delo.»

Na zadnje vprašanje, ki se je glasilo: »Ali so v tem predelu možnosti v krajšem času za vzpostavitvijo nove in razširitev že obstoječe kmetijsko-predelovalne dejavnosti razviti gospodarstvo?« je kandidat takole odgovoril:

»Mislim, da je to ena najvažnejših nalog, ki jih mora rešiti ob podpori celote inicijativa kmečkega zadrugništva in drugih gospodarskih organizacij in posameznikov. Vsi vemo, da na tem področju vsled pomanjkanja take dejavnosti in odkupa propada mnogo kmetijskih pridelkov, ki bi jih lahko vnovčili in za katere potrošni centri vendar niso tako oddaljeni, da bi to bila resna ovira.»

Tov. Milko Goršič je bil rojen 13. septembra 1911 v Središču ob Dravi, kjer je obiskoval tudi osnovno šolo. Realno je obiskoval in dokončal v Mariboru. Kot študent na univerzi v Ljubljani se je pridružil borbem za napredek ter deloval med svojimi sovrstniki, pa tudi med ljudstvom s pripravljanim in širjenjem naprednega tiska. Leta 1933 je bil aretiran in obsojen na tri leta robije, zaradi nadaljnjega odpora v zaporu pa dodatno še na dve leti. Po vrnitvi iz zapora v Sremski Mitrovici, Lepoglavi in drugje je nadaljeval politično

delo, dokler ga v letu 1940 niso protiljudske oblasti aretirale v bližini Ivanjice v zahodni Srbiji, kjer je ostal skoraj do zloma stare države.

S prihodom okupatorja je odšel v ilegalo ter od vseh začetkov aktivno sodeloval v narodnoosvobodilni borbi kot borec, komisar oficirske šole, načelnik personalnega oddelka NOV in POJ Slovenije. Po končanji vojni je bil član Politične uprave JLA, pozneje minister za komunalne zadeve LRS, predsednik Sveta za energetiko, sedaj pa je direktor Radia Ljubljana. V volilni enoti 95 kandidira skupno s tov. Mihom Kojcem, predsednikom LOMO Ormož.

Kandidat tov. Stropnik Lojzka je stalno med volilci

Ptuj, 15. nov. (LP). Kandidatnjo za poslanca v republiško skupščino tov. Stropnik Lojzka, podpredsednik OLO Ptuj, sem k sreči ujel, ko se je vrnila s terena, kjer se stalno zadržuje med volilci. Kljub temu, da ima za seboj nad 20 predvolilnih zborovanj, na katerih je imela širše pomenke z volilci, je tudi danes dobre volje, nasmejana in pripravljena na razgovor.

Na vprašanje, kako vtise si je nabrala na zborovanjih glede žena, mi je odgovorila: »Moram reči, da se rada vstavljam na zborovanjih pri vprašanju politične aktivnosti naših žena. Vem, da se ostali kandidati bavijo bolj z drugimi važnimi vprašanji. Razumljivo je, da bodo žene ostale predvsem pri stvarih, ki njih najbolj zanimajo. Ko se pogovarjam na terenu z ženami, ne morem preko ugotovitve, da se te zanimajo za vse, kar se dogaja v naši domovini pa tudi v svetu. Na zborovanjih jih prihaja manj kot moških, ker jih ti pač še vedno radi puščajo doma, da pazijo na otroke in ostalo, ko odidejo zdoma. Ne bi mogla trditi, da se žene v zadostni meri ne zavedajo svoje enakopravnosti z moškimi. Na zborovanjih sicer v mnogih primerih prepuščajo besedo moškimi, pač pa pozorno poslušajo in pretehtajo vsako besedo in misel. Po vsem, kar so povedale na zborovanjih v Vidmu pri Ptujju pa se vidi, da jih zelo zanima, kako se bo rešilo vprašanje Trsta in cone A, kako bo nadalje z našimi odnosi do Anglije in Amerike glede na krivični sklep z dne 8. oktobra 1953 ter kako bodo naši nadaljnji odnosi do Sovjetske zveze in satelitskih držav glede na nedavno obnovev diplomatov predstavnosti. Nič manj pa jih ne zanima naš novi gospodarski sistem, nadaljnja politika cen in drugo.»

Priznati moram, da kažejo žene v mnogih primerih več razumevanja za splošne interese kot za lokalne, ker upoštevajo, da ne delamo samih napak, temveč da mnogo gradimo, da njihovi možje, hčere in sinovi mnogo delajo in doprinašajo k vsemu, kar se pri nas gradi in ustvarja in da je marsikaj, kar pogrešamo, odvisno od celotnega napredka našega gospodarstva. Zene v Ptujju smatrajo, da ptujška komunafna dejavnost ni odvisna samo od aktivnosti LOMO Ptuj, od njegove vztrajnosti in iznajdljivosti, temveč največ od možnosti, ki so mu na razpolago za ustvaritev vsega, kar naše ljudstvo potrebuje, želi in zahteva. Tudi žene razmišljajo o novi gimnaziji, o kanalizaciji, o vodovodu, zlasti o stanovanjski stiski, o boleznih otrok itd., vendar so v presoji ovir in težav večkrat objektivnejše, toliko bolj kritične pa so v primerih, kjer se razna vprašanja napačno rešujejo in odločitve niso v skladu z načeli socializma. Povsod odločno nastopajo proti pljančevanju, zapravljanju in slabemu zgledu mladini, ker je dovolj izkušeni, ki jih k temu opravičujejo.

Kot vedno doslej bodo odšle žene tudi pri teh volitvah na volišča. S svojo udeležbo in glasovanjem bodo dokazale, da je njihovo sodelovanje pri volitvah manifestacija enotnosti našega delovnega ljudstva. Ravno bratstvo in enotnost naših narodov sta se že v toliko zgodovinskih momentih naše domovine izkazala kot nezlomljiva moč naših narodov v borbi za svobodo, neodvisnost, socializem, pravico in mir.»

Kandidatnjo tov. Lojzka Stropnik se je zopet mudilo dalje. Nasmejana se je poslovila in pristavila: »Tega ni potrebno pi-

predka našega gospodarstva. Zene v Ptujju smatrajo, da ptujška komunafna dejavnost ni odvisna samo od aktivnosti LOMO Ptuj, od njegove vztrajnosti in iznajdljivosti, temveč največ od možnosti, ki so mu na razpolago za ustvaritev vsega, kar naše ljudstvo potrebuje, želi in zahteva. Tudi žene razmišljajo o novi gimnaziji, o kanalizaciji, o vodovodu, zlasti o stanovanjski stiski, o boleznih otrok itd., vendar so v presoji ovir in težav večkrat objektivnejše, toliko bolj kritične pa so v primerih, kjer se razna vprašanja napačno rešujejo in odločitve niso v skladu z načeli socializma. Povsod odločno nastopajo proti pljančevanju, zapravljanju in slabemu zgledu mladini, ker je dovolj izkušeni, ki jih k temu opravičujejo.

Priznati moram, da se čutim skupno s tov. Holobarjevo kot kandidat izredno počaščeno. Kaže, da so volivke in volilci pri tem mislili, naj v slovenskem parlamentu za vso našo domovino, za volilno področje Ptuj in Videm govori žena-poslanec. To je gotovo dokaz praktičnega uveljavljanja ženske enakopravnosti tudi v parlamentu. Milijarde, ki so predvidene za bodoči razvoj kmetijstva, obetajo tudi ptujškemu okraju zelo velika dela, med katerimi spada regulacija Pesniške doline, elektrifikacija še neelektrificiranih predelov okraja itd. Pri tem bodo imele razumljivo tudi žene z moškimi besedo, ko se bo razpravljalo med ljudstvom o najnujnejših potrebah in predlogih našega mesta in podeželja.

Kot vedno doslej bodo odšle žene tudi pri teh volitvah na volišča. S svojo udeležbo in glasovanjem bodo dokazale, da je njihovo sodelovanje pri volitvah manifestacija enotnosti našega delovnega ljudstva. Ravno bratstvo in enotnost naših narodov sta se že v toliko zgodovinskih momentih naše domovine izkazala kot nezlomljiva moč naših narodov v borbi za svobodo, neodvisnost, socializem, pravico in mir.»

Kandidatnjo tov. Lojzka Stropnik se je zopet mudilo dalje. Nasmejana se je poslovila in pristavila: »Tega ni potrebno pi-

Kandidat tov. Bratko Ivan na zborovanjih v Slovenskih goricah

Vitomarci, 16. nov. (Oč.) Včeraj, v nedeljo dopoldne, je bilo v tukajšnji šoli ponovno predvolilno zborovanje, ki se ga je udeležil kandidat za Republiško skupščino tov. Bratko Ivan, direktor Državne založbe Slovenije, ki kandidira kot domačin iz Slovenskih goric v tej volilni enoti.

Po številni udeležbi zborovanja, govoru in diskusiji bi rekel, kdor ni bil navzoč, da se sedanja predvolilna zborovanja v ničemur ne ločijo od predvolilnih zborovanj prejšnjih let. Vtis udeležencev včerajšnjega tukajšnjega zborovanja pa je čisto drugačen.

Kandidat za republiško skupščino tov. Bratko Ivan ni prišel sem kot govornik, ki bi ljudem zdrdral svoje misli in bi ga potem dolgočasila diskusija udeležencev zborovanja, kot je to bila navada pred volitvami v predaprilski Jugoslaviji in kot se je to še več ali manj ponavljalo prejšnja leta, ko so ljudje mnogo slišali in tudi mnogo povedali in čakali dejanj, temveč je prišel med ljudstvo z vidnim namenom, da se z njim po domače, mirno, potrpežljivo in o vsem pomeni, da se pozanimajo za tukajšnje težave, predloge in razne zamisli ljudstva, da se o njih posvetuje, kar bi se dalo in kako bi se dalo rešiti in s čigavo pomočjo. S takim odnosom je kot vedno tudi tokrat prišel med ljudi, ki so ga predlagali kot kandidata za poslanca v Republiško skupščino.

Včerajšnji pomenek s tov. Bratkom je bil izredno zanimiv in uspešen. Škoda, da ga ni slišala večina volilcev, pa bi lažje doumela resnični veliki napredek demokratičnosti v našem življenju, ki vedno bolj odriava oblike diktiranja, ki je marsikje onemogočalo uveljavljanja volje, želja predlogov in zamisli ljudstva samega. Prijetno je bilo poslušati tov. Bratka, ko je v mirnem, priščnem in prepričljivem razgovoru z volivcem pojasnil niz problemov v zvezi s Trstom in cone A, o naših odnosih do Angloamerikancev in SZ ter njihove imperialistične politike, najdalej pa se je zadržal pri problemih v zvezi z gospodarsko perspektivo Slovenskih goric in sedanjim stanjem teh krajev.

Razumljivo je, da so volivci razložili kandidatu težave v zvezi z elektrifikacijo, s prejšnjimi letinami, gospodarskimi obveznostmi, zlasti pa željo, da bi ponovno radi imeli svojo občino. Z veseljem so sprejeli vest, da se bo drugo leto nadaljevala regulacija Pesnice v celem njenem toku in da bo od številnih milijard za ureditvevanje 10-letnega kmetijskega načrta imel tudi ptujski okraj velike koristi. Še ta tečen bodo, kot so rekli, vložili predlog pri OLO in pri zakonodajnem odboru LRS, da bi novozvoljena skupščina na eni izmed začetnih sej obravnavala o ponovni ustanovitvi občine Vitomarci.

NA ZAVRČU JE BILO PREDVOLILNO ZBOROVANJE

Preteklo nedeljo se je zbralo lepo število volilcev kraja Zavrč v prosvetni dvorani, katerim se je govoril o velikem pomenu teh volitev tov. Mirko Bračič. V svojem govoru je zelo nazorno prikazal pomen volitev, na katerih naj naši volilci pokažejo 100 odstotno udeležbo, s katero bodo manifestirali enotnost in odločnost naših narodov. Zelo jasno je prikazal problem Trsta in intrige italijanskih imperialistov, ki so si hoteli na vsak način prisvojiti Trst in cone A. V tem je nato detaljno obrazložil novo vlogo skupščine, ki bo v bodoče imela stalni kontakt z ljudskimi množicami ter tako vedno in vsikdar prinašala probleme s terena. Vsi navzoči so z velikim zanimanjem poslušali govor tov. Bračiča ter odšli zelo zadovoljni domov z enoglasno obljubo, da bodo vsi 22. novembra volili že v jutranjih urah.

Kandidat za republiško skupščino tov. Bratko Ivan ni prišel sem kot govornik, ki bi ljudem zdrdral svoje misli in bi ga potem dolgočasila diskusija udeležencev zborovanja, kot je to bila navada pred volitvami v predaprilski Jugoslaviji in kot se je to še več ali manj ponavljalo prejšnja leta, ko so ljudje mnogo slišali in tudi mnogo povedali in čakali dejanj, temveč je prišel med ljudstvo z vidnim namenom, da se z njim po domače, mirno, potrpežljivo in o vsem pomeni, da se pozanimajo za tukajšnje težave, predloge in razne zamisli ljudstva, da se o njih posvetuje, kar bi se dalo in kako bi se dalo rešiti in s čigavo pomočjo. S takim odnosom je kot vedno tudi tokrat prišel med ljudi, ki so ga predlagali kot kandidata za poslanca v Republiško skupščino.

Včerajšnji pomenek s tov. Bratkom je bil izredno zanimiv in uspešen. Škoda, da ga ni slišala večina volilcev, pa bi lažje doumela resnični veliki napredek demokratičnosti v našem življenju, ki vedno bolj odriava oblike diktiranja, ki je marsikje onemogočalo uveljavljanja volje, želja predlogov in zamisli ljudstva samega. Prijetno je bilo poslušati tov. Bratka, ko je v mirnem, priščnem in prepričljivem razgovoru z volivcem pojasnil niz problemov v zvezi s Trstom in cone A, o naših odnosih do Angloamerikancev in SZ ter njihove imperialistične politike, najdalej pa se je zadržal pri problemih v zvezi z gospodarsko perspektivo Slovenskih goric in sedanjim stanjem teh krajev.

Razumljivo je, da so volivci razložili kandidatu težave v zvezi z elektrifikacijo, s prejšnjimi letinami, gospodarskimi obveznostmi, zlasti pa željo, da bi ponovno radi imeli svojo občino. Z veseljem so sprejeli vest, da se bo drugo leto nadaljevala regulacija Pesnice v celem njenem toku in da bo od številnih milijard za ureditvevanje 10-letnega kmetijskega načrta imel tudi ptujski okraj velike koristi. Še ta tečen bodo, kot so rekli, vložili predlog pri OLO in pri zakonodajnem odboru LRS, da bi novozvoljena skupščina na eni izmed začetnih sej obravnavala o ponovni ustanovitvi občine Vitomarci.

Tov. Bratko je v pomenku poudaril, da bo potrebno v bodoče omogočiti Slovenskim goricam do večjega napredka, ki ga zadnja leta ni bilo. Samo za doseg elektrifikacije je sedaj ogromno težav, ki jih ni mogoče premostiti brez večjega kredita za nabavo materiala. Ljudstvo samo kaže vse razumevanje in voljo. Stroški so jim bili delno zmanjšani z odpravo gozdne takse na drogove za električno omrežje, za kar je dala predlog občina Trnovska vas in je tudi bil upoštevan. Regulacija Pesnice in elektrifikacija predstavljata sedaj za Slovenske gorice najmočnejša in najpomembnejša faktorja za izboljšanje razmer v tem delu okraja. Pri tem problemoma lahko računamo, kot je dejal tov. Bratko, ljudstvo z vsem razumevanjem in podporo ljudske oblasti, zlasti še glede Pesnice, ki je ob poplavih povzročala leto za letom neprecenljivo škodo.

V nedeljo, 22. novembra t. l., bodo šli ljudje volit. Zavedajo se, da jih bo njihovo bodoče delo in življenje v marsičem navezalo z dolžnostmi in skrbmi republiških in zveznih poslancev. Neprijetno bi jim bilo ob raznih željah in potrebah pomisliti, da nimajo pri demokratskem ustvarjanju novega zveznega in slovenskega parlamenta dovolj zasluga. Na da-

našnjem predvolilnem zborovanju in pomenku s kandidatom tov. Bratkom so navzoči volilci najlažje doumeli pomen in dolžnost novega zveznega in republiškega parlamenta, ki bosta izvoljena z njihovo enotno udeležbo 22. novembra t. l.

Na vprašanje, kako je bil kandidat tov. Bratko zadovoljen z zborovanjem, je dejal: »Z ljudmi se da vedno lepo pogovoriti, saj si to tudi zaslužijo glede na častni delež v vseh naših dosedanjih naporih, da smo si priborili svobodo, ohranili neodvisnost in mir. Po vsem se vidi, da se ljudstvo vedno bolj zaveda naše demokratske prakse, ki jo vedno bolj izboljšujemo in sprejavamo v skladu z rastojo in krepitvijo socialistične demokracije v naši domovini, zavedajo pa se tudi ugleda, ki ga uživamo v svetu ravno zaradi tega, ker živijo naši narodi v bratstvu in enotnosti in ker so neustrašni v borbi za enakopravnost narodov in za mir!«

Ko je zborovanje končalo, je več možakarjev obstopilo kandidata in z njim nadaljevalo pomenke o vprašanih, pri katerih vprašajo delovni ljudje za nasvete predstavnike našega ljudstva in organe oblasti.

Po tem zborovanju je počel kandidat še na zborovanje v Trnovski vasi, ki je poteklo v prav tako prijetnem razgovoru s kandidatom kot v Vitomarcih in ki je pokazalo, da imajo volilci tudi tega področja v kandidata vse zaupanje.

V obeh pomenkih je govoril o problemih teh krajev kot jih je nakazal bralcem Slovenskega poročevalca v št. 270, z dne 15. novembra t. l.

KANDIDAT ZA POSLANCA V REPUBLIŠKO SKUPŠČINO TOV. BRATKO IVAN

kandidira v Slovenskih goricah, saj je sin Slovenskih goric, rojen na Vinskem vrhu pri Jeruzalemu. Vsa njegova življenjska pot in borba je imela za cilj: socializem. Ze kot dijak ptujške gimnazije je bil vključen v vrste komunistične partije. Takratni oblastniki so ga spravili v zapor in ga obsodili po protiljudskem zakonu o zaščiti države. Tudi kot študent pravne fakultete na ljubljanski univerzi je bil med najagilnejšimi političnimi delavci organizacij komunistične mladine in v študentskih klubih »Triglav« in »Slovenski klub«. V letih ogrožajočega hitlerizma 1938 do 1941 je sodeloval v vrsti antifašističnih narodno-obrambnih akcij v Ljubljani in na severni meji, n. pr. pri organizaciji delovnih taborov v Prekmurju, na Koroškem, na Kozjaku in drugod. V času NOB je najprej delal v ljubljanski organizaciji, pozneje pa na Primorskem in v Beli krajini. Po osvoboditvi je bil več let urednik »Ljudske pravice«, nato pa je delal v raznih kulturnih in prosvetnih ustanovah. Kot ljudskega poslanca smo ga videli nešteto-krat med volilci ptujškega okraja. Ljudstvo ptujškega okraja ga želi za poslanca tudi v bodoče, zato je bil predlagan za kandidata za poslanca v republiško skupščino LRS v južnem delu Slovenskih goric v občinah Grajena, Desternek, Trnovska vas, Juršinci in Polenašak.

J. M., prof.

Trst nekdanj in sedaj

Stalno spletkarjenje in izsiljevanje na račun Slovencev in ostalih južnih Slovanov so glavne oznake italijanske imperialistične politike, ki se jasno izraža v zgodovini Italije že od leta 1868 naprej. Toda italijanske imperialiste niso spametovale niti preizkušnje druge svetovne vojne. Komaj so se nekoliko opomogli po katastrofi, ki jih je zadela med drugo svetovno vojno, že zopet dvigajo glavo in se v podkrepitve svojih zahtev poslužujejo svojih starih lažnjivih metod, kakor pred prvo svetovno vojno. Tudi danes skušajo dokazati svetu, da na tržaškem ozemlju živi samo neznamenata peščica Slovencev, ki so se infiltrirali v večje italijansko ozemlje in da so brez prave narodne zavesti in kulture. V Trstu samem pa skušajo zatreti vsak pojav, ki bi utegnil govoriti proti njihovim trditvam. Zato se tako krčevito protivijo temu, da bi Slovenci zopet dobili svoje kulturno središče v Trstu, ki so jim ga požgali fašisti leta

1920. Zato ne dovoljujejo ali ovirajo Slovencev njihove kulturne prireditve, uničujejo slovenske napise, kar bi tuja lahko opozorilo na etnični značaj mesta Trsta in okolice.

Toda s takim postopanjem slepijo le sami sebe, kajti nehali so časi, ko so lahko nemoteno širili laži o Trstu in Julijski krajini. Tridesetletno trpljenje Slovencev in Hrvatov pod fašistično Italijo, ki je močno odmevalo po vsem kulturnem svetu, in splošen upor vsega naroda v narodnoosvobodilnem boju, sta vzbudili splošno pozornost in odprli oči tudi tistim, ki so prej slepo verovali v lepo doneče besede, ki so jih širili italijanski fašistični imperialisti. Danes velja to, kar je že pred 250 leti zapisal za tedanje dobo zgodovinar mesta Trsta: »Danes najdemo mesto Trst obdano od vseh strani od Slovencev, ko takoj izven njegovega obzidja vsi prebivalci vasi in posestev tržaškega okraja ne govore drugega jezika kot slovenskega.«

Sledili smo v člankih geografsko-zgodovinskemu, kulturno-nationalnemu in gospodarskemu razvoju mesta Trsta in Julijske krajine, sledili našim prednikom pred davnimi stoletji, kako so prišli in zazrli s kraških vrhov morje in se ob njem naselili. Priborili so si najprej z orožjem, potem pa v znoju svojega obraza z delom to zemljo, do katere imajo zato od davnih časov sem, izza trinajstih stoletij, polno pravico, ki jim od takrat pa skozi vsa stoletja do današnjega dne gre in jim bo šla, dokler se bo na Soči, Krasi in ob morju glasila slovenska beseda in ti Slovenci nečesto biti več sužnji, temveč hočejo sami odločati o svoji usodi!

Danes so jugoslovanski narodi sredi borbe za Trst. Ne vidimo ji še konca in ne moremo še ničesar domnevati o dokončnem stališču zahodnih sil, ki so izdale svoj krivični sklep 8. novembra leta 1953. Vemo pa, da je pravica na naši strani in vsi svobodoljubni narodi to vedo. Tudi naše stališče je jasno, izrekli so ga naši vodilni državniki in naše ljudske množice so ga potrdile, ne le pri nas v Sloveniji, temveč v vseh naših ljudskih republikah in vsej Jugoslaviji. Vsa Jugoslavija je

pokazala toliko borbenost in toliko enotnost našemu slovenskemu Trstu, da moremo ta veliki plebiscit Jugoslavije za naš slovenski Trst označiti kot najpomembnejši v naši zgodovini po osvoboditvi.

Vseh nas pa je sveta dolžnost, da vzgajamo naš mladi rod, da stalno govorimo o neodrešenih bratih na Primorskem, Koroškem in v Porabju, kajti ta naša neodrešena domovina je dala slovenskemu narodu častno število znamenitih mož, pesnikov, pisateljev in učenjakov. Njihova dela so danes duševna last vsega našega naroda. Dolžnost, ki nam jo narekuje hvalečnost do teh mož je, da se zanimamo za kri svoje krvi onkraj krivičnih državnih mejnikov in tako spoznavamo svojo največjo narodno bol — neodrešeno domovino!

LITERATURA

Simon Rutar: Samosvoje mesto Trst in grofija Istra. Dr. Lavo Čermelj: Slovenci in Hrvači pod Italijo. VI: Vzpon in propad Trsta »Istra«. Aleš Bebler: Za pravične meje nove Jugoslavije. Spomenica jugoslovanske vlade. Peter Pavlovič: Naši onstran meje. Josef Marc: Die Adriafrage. (Konec)

Voti na udeležba — odraz vi-oke zavesti socialističnih državljanov

Naj živi in se razcveta naša lepa socialistična domovina Federativna ljudska republika Jugoslavija

Iz ponižanja, iz hlapčevstva, iz sramote in bede se bo dvignil naš narod v novo, svetlo življenje, očiščen in pomlajen, vreden član družine narodov, očiščenih in pomlajenih. Ivan Cankar

V starodavnem bosenskem mestu Jajcu so se 29. novembra 1943 zbrali na II. zasedanje AVNOJ od borečih se jugoslovanskih narodov izvoljeni predstavniki in proglasili AVNOJ za vrhovno zakonodajno in izvršilno predstavniško telo ter tako postavili temelje nove ljudske države — socialistične Titove Jugoslavije.

Sklepi v Jajcu so bili državniški akt izredne važnosti, saj so dokončno onemogočili vse naklepe domače in tuje reakcije, da se bo dalo z jugoslovanskimi narodi trgovati. Preprečena je bila prav tiste dni v Teheranu skienjena kupčija o delitvi Jugoslavije na dve interesni sferi, zato ni čudno, da je smatral Stalin sklepe II. zasedanja AVNOJ za nož v hrbet Sovjetski zvezi. V Jajcu je bilo razglašeno in ustvarjeno načelo — Jugoslavija Jugoslovanom.

Od tega zgodovinskega dne nas loči kratko razdobje 10 let, ki pa je izpolnjeno s toliko trpljenja in žrtev, junaštva in samopremaževanja in bogato po tolikih zmagah, kakor nobeno razdobje v zgodovini jugoslovanskih narodov. S svojimi lastnimi silami smo v nadčloveški krvavi borbi, ki je terjala 1.700.000 žrtev, pregnali z naše zemlje vse okupatorje in obračunali z domačimi izdajci. Ta herojski boj je imel svoje herojske voditelje — Komunistično partijo s Titom na čelu. Ime Tito je pomenilo okupatorju smrt, našim narodom pa ponosno, zmagovito in nezadržno pot naprej.

Obnovili smo porušeno domovino in se lotili vrločasne naloge industrializirati in elektrificirati deželo, iztrgati jo iz podedovane zaostalosti in polkolonialne odvisnosti, utrditi njeno obrambno sposobnost in postaviti tako materialne temelje socializmu. Naloga, ki smo jo s tem prevzeli, je bila težka, toda naši delovni ljudje so dobro razumeli, da brez težav, žrtev in samopredvedni ne zraste nič velikega. Giganti težke industrije, nove velike hidrocentrale, tisoče elek-

trificiranih vasi, večkratno povečanje proizvodnje premoga, jekla, železa, svinca in drugih rud, stotine kilometrov novih železnic in cest, tisoč novih stanovanj, veliko povečanje števila zdravstvenih in prosvetnih ustanov, naša socialna zakonodaja in naša vojna industrija, to so rezultati našega dela. Na te uspehe so naši delovni ljudje opravili čestit, saj se globoko zavedajo, da je vse to plod njihovih naporov, njihove globoke socialistične zavesti, ki jo svobodno in neodvisno postavljajo visoko nad osebno ugodje. In kot je v času oborožene borbe bilo ime Tito bojni klic, tako danes zveni to ime še močneje v grmenju novih hidrocentral, pod krampi rudarjev, odmeva iz stotih tovarn, raznaša ga brenenje traktorjev po poljih. Ime Tito pomeni vseljidski plebiscit za socializem.

Vse to je pa samo del naših uspehov. Naša široka ljudska in demokratična revolucija je spreminila tudi značaj in pojmovanje ljudstva. Utisnila je našemu delovnemu človeku, ki je iz nje zrasel, svoj neizbrisni pečat — borba je prerodila narod ponižanih in razžaljenih v narod svobodnih gospodarjev, v narod junakov. Vsakemu posamezniku je vzbudila samozavest in resnični občutek, da je on tisti, ki ustvarja zgodovino. In v tem je treba tudi iskati odgovor na vprašanje: Kje so naši narodni naši toliko poguma in moralne sile, da so se v tako težkih pogojih kot en mož uprli imperialističnemu nasilju Sovjetske zveze in v tej nenadni borbi razkrinkali pred vsem svetom lažnivost »njihovega socializma«. Globoko prepričani v zmago pravice in zavedajoč se, da so v tej pravični borbi na naši strani milijoni naprednih ljudi tega sveta, smo odločno nadaljevali pot, ki smo si jo začetli že v času narodno-osvobodilne borbe in je dobila svoj pravi izraz v sklepih II. zasedanja AVNOJ. In čeprav se je sovjetska birokracija posluževala v tej borbi proti našemu ljudstvu najbolj mračnjaskih metod srednjeveških inkvizitorjev — laži, obrekovanj, falsificiranj ter političnega in gospodarskega pritiska — so po petih letih morali pred svetom priznati, da so bili poraženi. S to svojo borbo za osnovna demokratična načela, za svobodo, enakopravnost med na-

rod, proti diktiranju velikih, za mir — na eni strani in z našo domačo socialistično prakso na drugi strani smo vrtili človeštvo vero v socializem. Pravična borba jugoslovanskih narodov je slavila zmago. Zgodovina je ponovno dokazala, da napredka ni mogoče ustaviti. Socializem kot družbena ureditev, ki bo odpravila izkoriščanje človeka po človeku in prinesla delovnim ljudem lepše življenje, zmaguje na vsej črti. Pojavlja se na vsakem koraku, stih iz vseh razpok razkrajajočega se kapitalističnega sveta. Postal je zakonit najstarejši, ki je ne bodo zatrli nič Vatikan in moskovski birokrati, nič hysterični kričarji McCarthyjevskega tipa.

Udeležba delovnih množic pri upravljanju našega gospodarstva in države, ki se danes odvija

pred našimi očmi v delavskih svetih, zborih volivcev itd., pomeni ogromen porast socialistične zavesti množic. Vse to je dalo naši demokraciji popolnoma

novi, resnično socialistično vsebino, ki je postala last naših ljudi. To so pokazale tudi volitve 22. novembra, ki so bile veličastna manifestacija naše enotnosti, potrditev naše dosedanje socialistične graditve in jasno potrjena odločitev, da gremo po tej poti naprej. Naša vsakodnevna socialistična praksa je tisto, kar nas zbližuje z naprednim človeštvom, to je tisto, kar nas dela zanimive za ves svet. Zaradi tega so nas proslavili v svetu prijatelji in sovražniki — prvi navdušeni nad našimi uspehi, drugi z onemoglim sovraštvom. Tita in delavsko upravljanje poznajo danes po vsem svetu. Poznajo ga tisti, ki se borijo proti kolonialnemu gospodarstvu, to znajo stavljujoči delavci, poznajo ga vsi, ki si želijo svobode, enakopravnosti, miru in človeku spodobnega življenja. Naša socialistična demokracija to je naša moč, garancija naših uspehov, naša lepša in svetlejša bodočnost. Zato jo bomo razvijali in poglobljali tudi v bodoče.

Pred kratkim so zopet barantali za našo kri, za naše kraje. Tokrat so bili glavni barantači gospodje v Londonu in Washingtonu. Toda Pij XII je hitro dal svoj blagoslov in tako ponovno razkrinkal Vatikan kot smrtnega sovražnika jugoslovanskih narodov in podpivalca italijanske imperializma. Toda gospodje, ki so odločali o usodi Trsta in Svobodnega tržaškega ozemlja brez Jugoslavije so pokazali s tem, da v njihovo zavest še ni prodrla stvarnost, da namreč stare predaprilske Jugoslavije ni več, da je danes tu svobodna in neodvisna socialistična Jugoslavija, ki je in bo na vsak diktat odgo-

vorila z odločnim ne. Pozabili so, da je to Titova Jugoslavija, ki je prekrizala račune Hitlerju in Stalinu in jih bo vsem, ki ne bodo hoteli razumeti, da je s to Jugoslavijo mogoče govoriti samo kot z enakopravnim partnerjem. Nikjer ni naša zunanja politika pokazala toliko doslednosti kot prav v vprašanju Trsta in STO. Ta politika stremi za mirom in prijateljstvom med dvema sosedoma, ki morata živeti v tem delu sveta in ki morata zaradi tega narediti vse, kar je v njunih močeh, da bi bilo to sožitje prijateljsko. Pokazala pa je ta politika tudi to, da so jugoslovanski narodi pripravljeno svoje pravice braniti tudi z orožjem. Upajmo, da bo nauk od 8. oktobra pomagal gospodom na Zahodu spoznati bistvo nove Jugoslavije in da jih bo to spoznanje obvarovalo pred morebitnimi novimi diplomatskimi zaletlostmi.

Za nas Jugoslovane pomeni letošnje praznovanje 10. obletnice II. zasedanja AVNOJ nekaj obračun dosedanjega dela — uspehov in težav, težkih in veselih dni. In ker je ta obračun za nas vsekakor pozitiven in časten, bomo praznovali Dan republike s ponosom in radostjo ter neomajno pripravljenostjo, da združeni v Socialistični zvezi delovnega ljudstva z Zvezo komunistov in Titom na čelu v tesni bratski skupnosti nadalje graimo svojo socialistično domovino in branimo njeno neodvisnost.

Naj živi in se razcveta naša lepa socialistična domovina, Federativna ljudska republika Jugoslavija!

Naj živi naš dragi predsednik in učitelj tovariš Tito!

Ob 10-letnici obstoja Federativne ljudske republike Jugoslavije pozdravljamo delovno ljudstvo naše domovine in mu čestitamo k uspehom in zmagam, ki so sadovi bratske enotnosti naših narodov na poti graditve socializma. **NAJ ŽIVI IN ZMAGUJE V BORBI ZA SOCIALIZEM DELOVNO LJUDSTVO FLRJ!** Okrajni komite Zveze komunistov, Okrajni odbor SZDL Ptuj, Izvršni odbor Ljudske prosvete Ptuj, — Okrajni sindikalni svet Ptuj, Okrajni komite LM Slovenije, Ptuj — in Okrajni odbor ZB NOV ter Okrajni odbor Združenja rezervnih oficirjev Ptuj.

Ljudstvo je izvolilo svoje poslance

Volitev v Zvezni zbor se je udeležilo 93,3 odstotkov vol. upravičencev, v republiški zbor pa 90,4 odstotka

Okrajna volilna komisija je končala prvi del svojega dela. Zbrala je volilne rezultate, ki so naslednji:

VOLITVE V ZVEZNI ZBOR

Volitev v Zvezni zbor se je udeležilo 44.715 volivcev od skupno 49.418 volilnih upravičencev. Za kandidata tov. dr. Jožeta Potrča je glasovalo na voliščih v okraju 41.453 in na voliščih v JLA 1403, skupno 42.856 volilnih upravičencev. Neveljavnih je bilo 3262 glasov, ter v JLA 26, glasovanja pa se ni udeležilo 5439 volilnih upravičencev.

VOLITVE V REPUBLIŠKI ZBOR

95. volilna enota: Občina Središče: Volilnih upravičencev 1649, od tega glasovalo 1300. Za kandidata tov. Goršiča Milka 937, za kandidata Kojca Mihaela 152. Neveljavnih glasov 211, ni glasovalo 365. Občina Ormož: Volilnih upravičencev 3456, od tega glasovalo 3163. Za kandidata tov. Goršiča Milka 1310, za kandidata tov. Kojca Mihaela 1618. Neveljavnih glasov 235, ni glasovalo 434. Občina Podgorci: Volilnih upravičencev 1698, od tega glasovalo 1523. Za kandidata tov. Goršiča Milka 761, za kandidata Kojca Mihaela 611. Neveljavnih glasov 151, ni glasovalo 193. Skupno za kandidata tov. Goršiča Milka 3098, za kandidata Kojca Mihaela 2381.

96. volilna enota:

Občina Gorisnica: Volilnih upravičencev 2410, od tega glasovalo 2253. Za kandidata tov. Belšaka Franca 1329, za kandidata tov. Primca Franca 617. Neveljavnih glasov 307, ni glasovalo 162.

Občina Markovci: Volilnih upravičencev 2398, od tega glasovalo 2175. Za kandidata tov. Belšaka Franca 1480, za kandidata tov. Primca Franca 547. Neveljavnih glasov 148, ni glasovalo 231.

Občina Rogoznica: Vol. upravičencev 2670, od tega glasovalo 2439. Za kandidata tov. Belšaka Franca 1675, za kandidata tov. Primca Franca 537. Neveljavnih glasov 227, ni glasovalo 249.

Skupno za kandidata tov. Belšaka Franca 4494, za kandidata tov. Primca Franca 1701.

97. volilna enota:

Občina Juršinci: Vol. upravičencev 2147, od tega glasovalo 1669. Za kandidata tov. Bratko Ivana 942, za kandidata tov. Vogrinec Janka 487. Neveljavnih glasov 240, ni glasovalo 493.

Občina Polensak: Vol. upravičencev 899, od tega glasovalo 819. Za kandidata tov. Bratko Ivana 690, za kandidata tov. Vogrinec Janka 108. Neveljavnih glasov 21, ni glasovalo 100.

Občina Trnovska vas: Vol. upravičencev 1303, od tega glasovalo 1039. Za kandidata tov. Bratko Ivana 627, za kandidata tov. Vogrinec Janka 339. Neveljavnih glasov 73, ni glasovalo 267.

Občina Desternik: Vol. upravičencev 1863, od tega glasovalo

1754. Za kandidata tov. Bratko Ivana 1112, za kandidata tov. Vogrinec Janka 561. Neveljavnih glasov 81, ni glasovalo 134.

Občina Grajena: Vol. upravičencev 1312, od tega glasovalo 1173. Za kandidata tov. Bratko Ivana 523, za kandidata tov. Vogrinec Janka 628. Neveljavnih glasov 24, ni glasovalo 147.

Skupno za kandidata tov. Bratko Ivana 3894, za kandidata tov. Vogrinec Janka 2121.

98. volilna enota:

Občina Ptuj: Vol. upravičencev 5082, od tega glasovalo 4917. Za kandidata tov. Stropnik Lojzko 2874, za kandidata tov. Holobar Anico 1775. Neveljavnih glasov 268, ni glasovalo 371.

Občina Videm: Volilnih upravičencev 2436, od tega glasovalo 2172. Za kandidata tov. Stropnik Lojzko 1488, za kandidata tov. Holobar Anico 483. Neveljavnih glasov 201, ni glasovalo 274.

Skupno za kandidata tov. Stropnik Lojzko 4362, za kandidata tov. Holobar Anico 2258.

99. volilna enota:

Občina Starše: Vol. upravičencev 1851, od tega glasovalo 1737. Za kandidata tov. Petroviča Janeza 1232, za kandidata tov. Frangeža Lojzeta 411. Neveljavnih glasov 94, ni glasovalo 146.

Občina Cirkovec: Vol. upravičencev 1255, od tega glasovalo 1105. Za kandidata tov. Petroviča Janeza 724, za kandidata tov. Frangeža Lojzeta 777. Neveljavnih glasov 126, ni glasovalo 152.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Okrog nas

V zadnjih dneh, ko smo v Jugoslaviji posvečali največ pozornosti našim notranjim problemom in volitvam v Zvezni in republiške skupščine, v svetu ni bilo nenadnih političnih dogodkov. Tudi v prizadevanju za rešitev tržaškega vprašanja kljub pričakovanju ni padla nikakršna odločitev. V Varnostnem svetu, kjer bi pretekli ponedeljek naj ponovno začeli z razpravo o tem vprašanju, so zadevo že v tretjič odložili, tokrat do 8. decembra 1953. Medtem pa v Jugoslaviji pričakujemo z Zapada odgovor na zadnje pripombe naše vlade, na predloge Zapada, češ da bi naj začeli izvajati sklep od 8. oktobra še pred začetkom konference. Naša vlada se s tem seveda ni strinjala, odgovora na njene pripombe pa Zahod še ni dal. Po vsem tem menovanju mnenj, kakor tudi po drugih znakih, posebno tistih, ki prihajajo iz Italije, se v Jugoslaviji ne moremo ubraniti vtisa, da se skuša s pomočjo nekakšnih spletk doseči nek uspeh, ki bi koristil predvsem Italijanom. Jugoslavijo pa pripravil ob njene koristi. Jasnno je, da so takšni poskusi brezuspešni, za tiste pa, ki se s tem ukvarjajo pa prav ključno, da se sploh bavijo s početjem, ki le že v začetku obsodeno na neuspeh. S tem na Zahodu samo dokazujejo, da jih tudi dogodek po 8. oktobru v Jugoslaviji niso dosti naučili, ali da še sedaj ne vedo ceniti Jugoslavije in tega, da brez našega soglasja ne more biti nobenih kupčij.

V Franciji se te dni bife boj okrog vstopa Francije v Evropsko obrambno skupnost, ali bolje rečeno za priznanje pravice

Nemcem, da se oborožijo. Toda z Nemci imajo Francozi kaj ključne izkušnje, ne samo iz leta 1939 ali 1940, temveč tudi iz let 1914—1918 in 1871. Zato jim ta posel ne gre od rok, poleg tega, da bi v primeru, da bi do ratifikacije vstopa Francije v Evropsko obrambno skupnost res prišlo, morali urediti tudi vprašanje Posarja, majhne dežele med Francijo in Nemčijo, od katere je v veliki meri odvisna metalurška proizvodnja v deželi, katera ji poč trenutno gospoduje.

Prav tako pa ni verjetno, da bi uspelo Nemce pridobiti za obrambne namene Zahoda, če ne bi bilo prej rešeno ravno posarsko vprašanje. Tako ta mala dežela z manj kot milijon prebivalci na silno majhnem prostoru, zaradi svojih bogatih zalog rudnin zapadnemu svetu pripravljala nemajhne skrbi, gotovo pa večje, kakor tržaško vprašanje, ki so ga z enostransko odločitvijo hoteli odstraniti z dnevnega reda.

V mednarodnih političnih zanimivostih ne smemo pozabljati konferenco poglavarjev ZDA, Anglije in Francije, ki se bo začela na Bermudskem otočju 4. decembra 1953. Ni dvoma da se bo tam razpravljalo o številnih, lahko bi rekli vseh mednarodnih političnih problemih ne izvemzmič tržaškega, posebej pa še o skupni politiki Zahoda nasproti Nemčiji ter seveda vzhodnemu bloku in ZSSR. Vendar se konferenca samo s tem ne bo zadovoljila. Njen glavni namen je vskladiti namene in cilje Zahoda ter politike do Vzhoda sploh. Ima pa tudi svoje, lahko bi rekli notranje namene, ker bo na njej na primer Francija pokara-

na zaradi njenega odnosa do Evropske obrambne skupnosti, kakor tudi Anglija zaradi preveč »svojega« odnosa do raznih vprašanj, v katerih se razhaja z ZDA.

Svoječasno je bilo mnogo govora o perzijskih homalijah okrog tedanjega predsednika vlade Mosadika, ki je tako odločno zasledoval politiko gospodarske krepitve Irana, v čemer se je zapletel v zanj usoden spor z Veliko Britanijo. Takrat je dosegel nacionalizacijo petrolejske družbe, ki je izkoriščala bogata petrolejska polja Irana, toda družba se s tem ni strinjala in izvalila meddržavni spor med Veliko Britanijo in Iranom. Notranje politično stanje pa v Iranu še ni na stopnji, da bi do sledno vztrajalo pri politiki neodvisnosti države, tega ne cenijo, kot se vidi, niti njen monarh. Tako je prišel Mosadek v ječo, od tam pa na zatožni klopi kot »veleizdajalec«, ali kakor so ga imenovali na prvih razpravah pred vojaškim sodiščem. Svet ima sedaj priliko opazovati sojenje možu, ki se je odločil dosledno se boriti za koristi svoje domovine.

Pa Daljni vzhod, Koreja, Indokina? Iz slednje imenovane dežele ni posebnih novic. S Koreje pa poročajo o pogajanjih za takšno novo politično konferenco, ki nikakor ne napreduje, kakor svoječasno niso napredovala pogajanja za premirje. Zdi se, da so se vsi zakleli stvar kolikor se le da zavlačevati, samo da ne bi bilo treba sprejeti sklepov, katerih izvedba bi postavila eno ali drugo stran v neizvesten položaj. Na ta način seveda ni čudno, če se pogajanja ne pomaknejo naprej in nekatere govore o tem, da lahko trajajo še zelo dolgo.

Delavci in uslužbenci, dvignite svoje stare delovne knjižice!

Ptuj, 14. nov. (ZF). Po dobrih podatkih se je v zadnjem času pospešilo poslovanje Posredovalnice za delo v Ptujju v zvezi z izdajanjem delovnih knjižic. Podjetja se doumela važnost tega vprašanja pa tudi važnost termina, ki je zato določen. Enako so to doumeli tudi delavci sami, zato se kaže primeren obojestranski interes, da se vprašanje delovnih knjižic spravi čimprej v red.

Pri izdajanju delovnih knjižic pri Posredovalnici za delo pa se je pokazalo, da so v mnogih primerih težave z izdajanjem novih delovnih knjižic nepotrebne, zlasti ko gre za osebe, ki so imele prejšnje knjižice, katerih knjižice še obstajajo in v katerih je tudi več zapiskov o trajanju delovne dobe. V večini primerov gre za take osebe, ki so knjižice pustile v podjetjih ali pri Posredovalnici za delo, na drugi strani pa se potom Zavoda za socialno zavarovanje borijo potom priče za priznanje službene dobe. Pri tem ima imenovani zavod nepotrebno delo z zaslišanjem prič, prizadeti pa imajo nepotrebne poti in skrbi z iskanjem oseb ki bi lahko take podatke potrdile.

Postopka v mnogih primerih ni mogoče poenostaviti s tem, da bi poslala Posredovalnica za delo knjižice na naslove lastnikov ali na občinske odbore, ker se je s pošiljanjem knjižic dogajalo, da se osebe ne nahajajo na naslovih, ki so navedeni v knjižicah. To vprašanje je sedaj mogoče urediti edino potom javnosti, ki bo nedvomno v pomoč prizadetim, da bodo prišli do svojih knjižic.

Delo in skrbi v zvezi s knjižicami je tako mogoče prihraniti nižje navedenim osebam, ki bodo lahko dvignile svoje knjižice pri Posredovalnici za delo v Ptujju. Tako je z možnostjo vročitve knjižice imenovanim storjenem tem velika usluga, ker bo marsikateri našel v svoji knjižici zapise o službovanju po letu 1946, ker te dobe ni več mogoče dokazovati s pričami, temveč z izvirnimi listinami, pa bo v knjižicah našla zapiske o prejšnjih službovanjih, kar bi sicer s pričami težko dokazovali.

Knjižice bodo imenovanim na razpolago do 1. januarja 1954

pri Posredovalnici za delo v Ptujju (bivša Čučkova hiša, II. nadstropje, soba 26), po tem roku pa bodo sicer uničene oziroma razveljavljene.

Arnuš (Antona) Leopold, roj. 22. 9. 1933; Butolen (Antona) Nežka, roj. 1. 9. 1931; Bezjak (Matija) Matija, roj. 24. 8. 1934; Brumec (Antona) Anton, roj. 7. 6. 1927; Bedenik (Blaža) Slavko, roj. 7. 5. 1932; Belšak (Antona) Terezija, roj. 2. 8. 1927; Brišnik (Martina) Davorin, roj. 26. 9. 1902; Bezjak (Antona) Marija, roj. 24. 6. 1928; Cafuta (Mihaela) Jožef, roj. 9. 3. 1932; Dobnik (Franca) Jakob, roj. 3. 4. 1908; Djurdjegič (Milana) Ivo, roj. 19. 3. 1930; Domiter (Marije) Elizabeta, roj. 23. 10. 1918; Ogrisk (Gašperja) Ignac, roj. 28. 3. 1899; Osenjak (Valentina) Cecilija, roj. 13. 11. 1929; Ogrizek (Franca) Neža, roj. 21. 1. 1920; Veršič (Marka) Marija, roj. 8. 12. 1928; Vlašič (Josipa) Marija, roj. 8. 8. 1931; Vidovič (Ivana) Andrej, roj. 15. 9. 1924; Vnuk (Aleksandra) Branko, roj. 18. 4. 1913; Vedernjak (Ozvalda) Jože, roj. 25. 2. 1895; Ferič (Jakoba) Marija, roj. 30. 4. 1924; Fekonja (Franca) Ivan, roj. 3. 4. 1929; Fujs (Alojza) Ivan, roj. 12. 5. 1927; Mohorko (Martina) Blaž, Mlakar Florijan, roj. 1. 4. 1905; Muršič (Franca) Ana, roj. 29. 5. 1917; Mernik (Jožefa) Jože, roj. 29. 1. 1933; Mihelič (Ivana) Jože, roj. 14. 3. 1930; Farandek (Antona) Branko, roj. 5. 2. 1929; Tadini (Franca) Zofija, roj. 2. 5. 1909; Trunk (Jožefa) Martin, roj. 15. 10. 1926; Toplak (Stefana) Stefan, roj. 2. 3. 1927; Turnšek (Stefana) Drago, roj. 1. 10. 1924; Ernjarič (Mirka) Maks, roj. 11. 9. 1931; Herbec (Janka) Konrad, roj. 19. 2. 1899; Hrčič (Ivana) Ferdo, roj. 20. 5. 1902; Riblič (Janeza) Ivan, roj. 23. 6. 1893; Jerenko (Franca) Rudolf, roj. 28. 3. 1929; Jurenc (Stefana) Marija, roj. 25. 3. 1935; Jamnik (Ivana) Jože, roj. 18. 2. 1932; Serbinek (Alojza) Ana, roj. 12. 6. 1932; Sušec (Slavka) Jožica, roj. 17. 2. 1933; Sešerko (Jakoba) Vladislava, roj. 16. 2. 1925; Sešerko (Jakoba) Marija, roj. 7. 9. 1898; Strah (Mihaela) Pavla, roj. 19. 1. 1928; Poštrak (Franca) Stanko, roj. 22. 9. 1927; Petek (Ivana) Matija, roj. 24. 2. 1907; Pišek (Franca) Karel, roj. 24. 10. 1910; Peklar (Vinka) Ferdo, roj. 25. 4. 1911; Perc (Bolfenka) Marija, roj. 5. 1. 1922; Princ (Janeza) Milan, roj. 16. 9. 1926;

Pavlič (Antona) Hilda, roj. 17. 10. 1926; Predkaka (Simona) Alojz, roj. 20. 6. 1931; Grandošek Milan, roj. 16. 8. 1929; Gorinšek (Antona) Vinko, roj. 1. 1. 1930; Gavez (Jožefa) Božidar, roj. 22. 3. 1933; Lamut (Antona) Ignac, roj. 14. 7. 1907; Liber (Tomaža) Jožef, roj. 9. 12. 1906; Lepoglavec (Jakoba) Pavla, roj. 22. 6. 1916; Lesjak (Franca) Marija, roj. 2. 1. 1935; Lukačič (Franca) Lender, roj. 25. 2. 1907; Nalepa (Antona) Stanko, roj. 20. 6. 1920; Kupčič (Ivana) Pavlina, roj. 8. 1. 1932; Kos (Alojza) Edvard, roj. 27. 7. 1927; Koren (Ignaca) Nežka, roj. 6. 1. 1926; Kandrič (Franca) Franc, roj. 1. 11. 1899; Kleneček (Blaža) Ana, roj. 5. 12. 1907; Kožel (Franca) Marija, roj. 2. 7. 1921; Kralj (Matija) Oton, roj. 6. 1. 1905; Klajnšek (Franca) Terezija, roj. 26. 6. 1926; Kelc (Franca) Jože, roj. 20. 2. 1915; Kostanjevec (Franca) Janez, roj. 10. 8. 1927; Knez (Martina) Fanika, roj. 19. 2. 1927; Kvar (Alojza) Ivan, roj. 26. 8. 1920; Kalamar (Jožefa) Angela, roj. 2. 4. 1930; Klanšek (Ivana) Maks, roj. 2. 2. 1930; Zavrtnik (Jožefa) Vinko, roj. 10. 7. 1926; Zorec (Franca) Janez, roj. 9. 9. 1887; Znidaršič (Alojza) Stane, roj. 5. 11. 1925; Zuran (Franca) Frančiška, roj. 7. 2. 1930; Zureš (Antona) Anton, roj. 8. 12. 1908.

Prekrški so v največji meri posledica alkohola

Iz statističnih podatkov upravnega kazenskega postopka okraja Ptuj v dobi zadnjih dveh let je razvidno, da zavzemajo največje število prekrškov iz področja pravnih predpisov, ki se nanašajo na javni red in mir. To so predvsem razni pretepi, neredi in nesramno obnašanje na javnih krajih. Med okraji v naši republiki je število teh dejanj pri nas sorazmerno visoko. Zanimivo je, da je največ vzrokov za te prekrške v prekomernem uživanju alkohol-

V STARŠAH SE JE ZAČEL TEČAJ RK ZA DEKLETA

Kot v drugih krajih, se je tudi v Staršah začel pred kratkim tečaj Rdečega križa za dekleta. Letos obiskuje tečaj 32 tečajnic, ki so rojene v letih 1934 in 1935. Tečaj je dvakrat tedensko, vsakikrat po štiri ure. Dekleta se bodo v tečaju naučile mnogo koristnih stvari, kar jim bo koristilo pri opravljanju vsakodnevnih nalog, ki za to žrtvujejo svoj prosti čas. Predvidoma bo trajal tečaj do konca meseca januarja. Dekleta bodo ob zaključku polagala izpit in tako pozakale znanje, ki si ga bodo pridobile v teh treh mesecih. -ak.

HIGIENSKI TEČAJ ZENSKHE MLADINE NA ZAVRCU

Preteklo nedeljo se je tudi na Zavrču pričel higieniški tečaj za žensko mladino. Predhodne priprave, ki jih je izvršilo vodstvo tečaja, so bile temeljite, kar se odraža skoraj v 100 odstotnem obisku. Ker je pouk praktično usmerjen, je zanimanje deklet za tečaj tem večje, saj si bodo pridobile temeljitega znanja, ki ga bodo kot bodoče matere rabile v življenju. Dekleta so prejela tudi dovoljno količino literature iz zdravstva, ki jim bo v zimskih urah lajšala dolge noči. Upati je, da se bo tudi v tem predelu Halez zelo dvignila zdravstvena prosveta, ki je glavni pogoj pri dvigu zdravstvenih prilik v tem predelu. Konrad Veršič šol. upravitelj

PTUJ in ORMOŽ

odkupiše po najvišjih dnevni cenah

svinjske kože

(I—150 din kg, II—120 din kg).
Odkupiše tudi vse ostale kože.

Okrajno gledališče Ptuj

Četrtek, 19. novembra 1953 ob 20. (8.) uri: Franz Grillparzer: »Ljubezni in morja valovi«, tragedija v petih dejanjih (3 slikah). Petič. Vloga Nauklera igra Alojz Matjašič.

Nedelja, 22. novembra 1953 ob 15 (3.) uri: Pavel Surenk: »Pesem s ceste«, komedija v treh dejanjih s petjem in godbo. Osmič. Vloga Miška igra Boris Kočevar. Cenjeno občinstvo opozarjamo, da bo predstava ob 15. (3.) uri in ne ob 20. (8.), kakor je bilo prvotno objavljeno.

Prihodnje sodne razprave

V DOLENI POSEKANO KOSTANJEVO DREVJE

V Doleni je bilo v gozdu splošnega ljudskega premoženja posekanih in odpeljanih letos aprila več kostanjevih dreves v vrednosti nad 5000 din. Na podlagi ugotovitev preiskave je obtožena te škode Letonja Marija iz Dolene št. 65, ki se bo 25. nov. t. l. v tej zadevi zagovarjala pred ptujskim okrajnim sodiščem.

PRED HOTELOM V ORMOŽU STA SE SPOPRIJELA

Na cesti pred hotelom v Ormožu je bil 12. oktobra t. l. občutno poškodovan po glavi, roki in nogi Pevec Franc, ki ga je napadel tega dne Cimerman Janez iz Litmerka št. 21.

UKRAĐENA VREČA Z MOKO

Izpred trgovine Vzor v Ormožu je bilo 24. sept. t. l. s kolesa ukradena vreča pšenične moke. Oškodovanec je zahteval preiskavo in so organi prišli kmalu na sled, kdo je bil storilec, ki je povzročil lastniku moke 2500 din škode. Pred okrajnim sodiščem v Ptujju se bo v tej zadevi 25. nov. t. l. zagovarjal Krabonja Alojz iz Gorisnice 101.

Neverjetna brezbriznost v KZ Cirkulane

Ze med vojno, prvo in drugo, se je povsod čutilo veliko pomanjkanje maščob za prehrano prebivalstva po mestih kot na deželi. Da bi se temu odpomoglo, se je zlasti po osvoboditvi trudila ljudska oblast, da je pa pobudo kmetijskih strokovnjakov priporočala vsem kmetovalcem sejati mnogo oljnatih semen; bučnic, sončnic in oljne repice. Vse to je bilo dobro svetovano in kmetovalci so upoštevali in pridelovali mnogo tega ter v jesen zamenjali sončnično seme za olje in oljno repično seme, spomladi pa bučnice. To se je ponavljalo leto za letom in KZ so to zamenjavo vršile. Tudi pri nas v Cirkulanih so letos zamenjavali. Toda olja je zmanjkalo, semena so še sprejemali, za olja pa se niso več pobrigali. Sedaj pa sploh odklanjajo vsako zamenjavo. Sedaj morajo ljudje nositi v zamenjavo semena v druge trgovine, na Ptujsko polje ali pa tudi v Ptuj mudijo dragocen čas, ker tu ne morejo zamenjati. V tujih poslovalnicah in v Ptujju morajo kupovati razne predmete, ki bi jih lahko imele v zalogi naše trgovine, denar puščajo tam, kjer jim zamenjajo oljarice, kar vse bi lahko bilo tukaj v lastno korist in v povečanje prometa. To brezbriznost in malomarnost člani neusmiljeno grajajo in zamerjajo vsem, ki se ne pobrigajo za zamenjavo. Književodja si naj zapiše na svoj naslov vse kletve prizadetih, ki morajo ljudje vse to nositi dalje zamenjavati čeprav bi lahko opravili to doma v dveh urah in tako prišli do svojega olja.

IZ JURŠINC

Tudi v Juršincih smo organizirali tečaj Rdečega križa, ki je za našo mladino velikega vzgojnega pomena. Marsikatero dekle, ki ga obiskuje, bo pridobilo mnogo koristnega znanja na predavanjih iz higijene, zdravja otrok, nege malih otrok, prehrane in drugega, da bodo pozneje v življenju lažje vzgajale zdrav mladi rod v veselje in našemu ljudstvu v ponos.

Vendar je nekaj, kar nas ob začetku tečaja nekoliko moti. To je odnos nekaterih staršev do tečaja. So namreč ljudje, ki svojim hčeram mesto, da bi jim tečaj priporočali, postavljajo ovire, ali pa jih hočejo odtegniti z izgovori o prezaposlenosti. Ne-spametni ljudje, ali sploh ne uvidite, kakšno škodo povzročate svojim otrokom? Koliko znaš, toliko veljaš je staro pravilo, ki velja v sedanjih časih vedno bolj — tudi v Juršincih.

V Juršincih smo v Tednu rdečega križa imeli več sestankov, na katerih je bilo govora o organizaciji Rdečega križa. Nabrali smo lepo vsoto denarja ter najpotrebnejše obdarovali z obleko in čevlji, ki nam jih je poslal OO Rdečega križa.

V nedeljo, 8. novembra pa so imele sestanek žene in dekleta. Razpravljale so o volitvah, tečaja ženske mladine, ustanovitvi kmetijske nadaljevalne šole ter gospodinjstvo-kuharskem tečaju. Matere so predlagale, da bi nekdo organiziral mladino v igralško skupino ter da bi bile vesele svojih otrok, če bi jih zidele nastopati na odru.

Cene na ptujskem živilskem trgu

ponedeljek, dne 16. novembra, za liter, kilogram ali komad

Vrtnine: čebula 30, česen 150, fižol (luščeni) 60, hren 30, krompir 10, koleraba 20, karfi-jola 50, peteršilj 30 do 40, pesa (rdeča) 20, por 20, redkev 10, solata endiv 25, špinat 40, zelje (rdeče) 10, zelje (v glavah) 3 do 5, zeler 35 din.

Maščobe: maslo surovo 400, zaseka 250 din.

Zitarice: koruza 25, proso 30, pšenica 40, zdrob koruzni 40, kaša (ajdova) 100, kaša (prose-na) 60 din.

Perutnina: kokoši 350 do 400, purani 500 do 800, piščanci 250 do 500 din.

Mleko in mlečni izdelki: mleko 20, smetana 120, sir 70.

Razno: gobe (slivke) 40, jajca 13, med 280, repa (kisla) 16, korenček 40, ohrovt 10 din.

Cene pri Rožniku Ptuj:

Jabolka 32, bruske 28, orehi 120, čebula 28, česen 120, krom-pir 8,50, kaša prose-na 30 din.

Svinjske kože so dragocena surovina

V Sloveniji je že star običaj, da prašiče odrajo kožo pa ustrojijo in porabijo tako predelano za tapetiranje, za galanterijo in drugo. Manjša usnjarska podjetja so nekaj na Kranjskem in Štajerskem predelovala skoro izključno svinjske kože za domače krajevne potrebe. Del surovih svinjskih kož pa so izvažali v Anglijo in drugam, kjer so jih predelovali v prvovrstno galanterijsko usnjo.

Pred okrog 50 leti so posamezni naši usnarji prišli na misel, da bi vse svinjske kože raje predelali doma ter izvažali galanterijsko usnjo. Največ uspeha so imele pri tem delu usnarne v Ljubljani in Ptujju. Po prvi svetovni vojni se je ta predelava razširila tudi drugam in nastali so novi usnjarski centri v Kamniku in Mokronogu. Zadnja tovarna se je preselila na Vrhniko, kjer je bila v novi Jugoslaviji postavljena moderna usnjarska industrija za predelavo svinjskih kož.

Kot omenjeno so imele tovarne že pred vojno lepe uspehe z izvozom tega usnja. Zanimivo je, da smo po osvoboditvi prva vprašanja za izvoz v inozemstvo dobili ravno za galanterijsko svinjsko usnjo. Po osvoboditvi je bilo izvoženega galanterijsko in drugo svinjsko usnjo v velikih količinah dobljene devize pa je prejel gospodarstvo za obnovo in za nove in nove investicije.

Za izdelavo svinjskega usnja je najbolj primerna koža domačega belega prašiča in nemške oplenitene pasme. Toda tudi kože drugih pasem naša industrija s pridom uporablja za izdelavo podloge in podobnega usnja. V svetu so svinjske svinjske kože posebno znamenite, ker način gojitve in prehrane prašičev napravijo, da imajo kože posebno čisto in nepokvarjeno lice, kar ni primer tam, kjer se prašič pasejo v čredah, kjer se medsebojno grizejo in praskajo v grmovju.

»Koteks« odkupiše svinjske kože že vse leta po vojni in je dosegel že lepe uspehe. Vsako leto več svinjskih kož sposobnih za izdelavo usnja izvozne

kvalitete, to je naloga, ki so si jo zadali in katero z uspehom izvršujejo.

S propagando za odiranje v krajih, kjer to doslej ni bilo običajno s kurzi za klavce, kjer so se ti naučili pravičnega odiranja, z nagradami za prašičerejce v času nizkih cen, je podjetje »Koteks« uspelo, da zagotovi naši industriji zadostne količine surovine, našemu gospodarstvu pa stalen in močan vir deviz.

Nujno je, da se vsak kmetovalec zave pomena svinjske kože za gospodarstvo ter je ne zavre, ampak odda najbližji zbiralnici »Koteks«.

Kako je z materialno preskrbo podeželskih strelskih družin?

V ptujskem okraju obstaja mnogo strelskih družin, med katere se prištevata tudi strelska družina Zavrč, ki je zadnji čas ponovno oživila in prevzela vlogo učitelja mladine v strelskih sposobnostih, ki jo tudi seznanja s politično situacijo v svetu.

Z reorganizacijo v preteklem letu so odpadli okrajni pododbori te organizacije. S tem se je močno poslabšalo materialno oskrbovanje strelskih družin. Sedaj si morajo družine nabavljati puške in municijo iz Ljubljane, kar je v zvezi s čakanjem in večjimi nabavnimi stroški.

Predlagam, da se z novim letom v okraju ponovno ustanovijo pododbori strelskih družin, ki bodo podpirali in preskrbovali podeželske strelske družine z materialnimi potrebami v primerih, ko si same ne morejo pomagati. -rč.

VAŽNO!

Občinske odbore Socialistične zveze prosimo, naj razprodajo izvide št. 47 Ptujskega tednika, ki smo jim jih poslali, in naj nam denar nakažejo po odbitku poštne.

UPRAVA

NA ZDRAVJE!

Boj alkoholizmu!

nih pijač, kar se dogaja predvsem na raznih prireditvah, v javnih lokalih, pa tudi zasebno. Največ storilcev teh prekrškov pa so mladi ljudje z dežele, ki v mnogih primerih niso odslužili še niti obveznega vojaškega roka.

Alkoholizem pa ima tudi druge svoje posledice. Pri deležih, ki so po svoji naravi nevarna, na primer pri strojih, visokih gradnjah, v prometu in drugje imajo že najmanjše količine zaužitega alkohola lahko usodne posledice, kakor je splošno znano da alkohol pušča usodne posledice na potomstvu staršev, ki so mu bili vdani.

Iz vsega tega izhaja potreba, da množično organizacije, starši in sploh vsi vzgojitelji stalno prepričujejo ljudi v svoji okolici, ki bi lahko zapadli v takšne napake, da bi se pri mladih ljudeh zatrla napačno mišljenje, da so takšna dejanja, ki jih obsojajo pravni predpisi za javni red in mir, kakršnokoli junaštvo. Poleg strogih kazni, ki jih izreka sodnik za prekrške, je treba omejiti pijančevanje na raznih veseljih, zlasti v krajih, kjer so česti tozadevni prekrški, zaviranje izdajanj dovoljenj za podaljšanje obratovalnega časa itd., predvsem pa tudi pri obveznikih predvojaške vzgoje uvesti pouk o moralni vzgoji in širiti treznostno gibanje.

Sodniku za prekrške je bilo v zadnjem času poslanih tudi nekaj prijav, iz katerih izhaja, da nekatera podjetja živilske stroke ne posvečajo dovolj pozornosti pri proizvodnji najvažnejših živil. Tako je bilo ugotovljeno da je podjetje »Mesnine« v Ptujju prodajalo zaseko, ki je

Motiv iz Juršinc